

POSTANOWIENIE

Dnia 18 kwietnia 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Adam Roch

w sprawie **W.P.**

o zadośćuczynienie

po rozpoznaniu w dniu 18 kwietnia 2024 r.

na posiedzeniu w Izbie Karnej bez udziału stron

wniosku pełnomocnika wnioskodawcy o zwrot kosztów udziału pełnomocnika w postępowaniu kasacyjnym

na podstawie art. 554 § 4 k.p.k., art. 616 § 1 pkt 2 k.p.k. i art. 636 § 1 k.p.k. w zw. z art. 637a k.p.k. oraz art. 16 ustawy z dnia 26 maja 1982 roku Prawo o advokaturze i § 11 ust. 4 pkt 2 i ust. 7 w zw. z § 20 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie

postanowił:

zasądzić od Skarbu Państwa na rzecz W. P. kwotę 720 zł (siedemset dwadzieścia złotych), jako zwrot wydatków z tytułu złożenia przez pełnomocnika z wyboru odpowiedzi na kasację.

UZASADNIENIE

Postanowieniem wydanym na posiedzeniu w dniu 7 marca 2024 roku w sprawie o sygn. akt III KK 43/24 Sąd Najwyższy oddalił kasację pełnomocnika uczestnika postępowania w sprawie zadośćuczynienia za niesłuszne tymczasowe aresztowanie – Prezesa Sądu Apelacyjnego w Katowicach, uznając ją za oczywiście bezzasadną. Wnioskiem zawartym w złożonej w sprawie odpowiedzi na

kasację, datowanej na dzień 11 stycznia 2024 roku, podtrzymanym pismem z dnia 2 kwietnia 2024 roku, pełnomocnik W. P. zwrócił się o przyznanie wymienionemu wnioskodawcy kosztów „ustanowienia pełnomocnika w postępowaniu kasacyjnym wg norm przepisanych”. Ponieważ Sąd Najwyższy nie rozstrzygnął wydanym w dniu 7 marca 2024 roku postanowieniem o ww. kosztach, zasadnym było rozstrzygnięcie tej kwestii w trybie określonym przez art. 626 § 2 k.p.k.

Wniosek okazał się co do zasady słuszny. Podstawą tego uznania stał się przepis art. 16 ustawy z dnia 26 maja 1982 roku Prawo o adwokaturze oraz art. 554 § 4 zd. 2 k.p.k., zgodnie z którym w razie uwzględnienia roszczeń choćby w części wnioskodawcy przysługuje od Skarbu Państwa zwrot uzasadnionych wydatków, w tym z tytułu ustanowienia jednego pełnomocnika, odczytywany łącznie z art. 616 § 1 pkt 2 k.p.k. i art. 636 § 1 k.p.k. w zw. z art. 637a k.p.k. Kasacja złożona w przedmiotowej sprawie pochodziła wyłącznie od przedstawiciela Skarbu Państwa i nie została ona uwzględniona.

Na wstępie Sąd Najwyższy winien się odnieść do podstawy prawnej determinującej w efekcie wysokość należnego wnioskodawcy zwrotu. Wartość przysługującego zwrotu poniesionych kosztów ustanowionego pełnomocnika z wyboru wynika z Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U.2023.1964 z późn. zm. – dalej „Rozporządzenie”). W kontekście stawek minimalnych za prowadzenie spraw o odszkodowanie za niesłuszne skazanie lub ukaranie, aresztowanie lub zatrzymanie, w tym spraw wynikających z przepisów o uznanie za nieważne orzeczeń wydanych wobec osób represjonowanych za działalność na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego, przewiduje ono w § 11 ust. 6 stawkę minimalną w wysokości 240 zł. Nie określa jednak przy tym odrębnie wysokości tej stawki w ramach postępowania kasacyjnego, jak czyni to w odniesieniu do katalogu innych spraw rozpoznawanych w toku postępowania karnego (vide § 11 ust. 3 i 4 Rozporządzenia). Opłat tych nie dotyczy także odesłanie zawarte w § 11 ust. 7 Rozporządzenia. **Biorąc pod uwagę odrębne w odniesieniu do innych typów postępowań uregulowanie kwestii stawek minimalnych w postępowaniu kasacyjnym, przyjąć należy, iż stawka minimalna przewidziana w § 11 ust. 6 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października**

2015 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie dla spraw o odszkodowanie lub zadośćuczynienie dotyczy jedynie postępowania rozpoznawczego prowadzonego w sądach I i II instancji. Kwestia stawek minimalnych w postępowaniu kasacyjnym w tych sprawach jest nieuregulowana, co skutkuje koniecznością zastosowania do ich określenia odesłania przewidzianego w § 20 Rozporządzenia.

W sprawie nie doszło do podjęcia reprezentacji wnioskodawcy przed Sądem Najwyższym, w kontekście normy zawartej w § 11 ust. 2 pkt 6 i ust. 7 Rozporządzenia, a zatem bezpodstawne byłoby w realiach sprawy zasądzenie na rzecz wnioskodawcy od Skarbu Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez pełnomocnika z wyboru w wysokości tam przewidzianej. Pełnomocnik wnioskodawcy w toku postępowania kasacyjnego złożył jednak pismo odnoszące się do wniesionej w sprawie kasacji. **Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie nie określa stawki minimalnej za pisemną odpowiedź na kasację. Uznając konieczność przyznania wnioskodawcy zwrotu kosztów tego rodzaju przedstawicielstwa procesowego świadczonego z wyboru należy uznać, iż podstawą takiej decyzji winien być § 11 ust. 4 pkt 2 i ust. 7 w zw. z § 20 Rozporządzenia, gdyż jak podkreśla się w orzecznictwie, czynność tego rodzaju największą zbieżność wykazuje ze sporządzeniem opinii o braku podstaw do wniesienia kasacji** (postanowienie SN z dnia 22 marca 2021 r., IV KK 574/20, LEX nr 3149735; postanowienie SN z dnia 26 czerwca 2019 r., IV KK 372/18, LEX nr 2686036). Stawka minimalna za tę czynność wynosi 720 zł, dlatego też taką kwotę zasądzono na rzecz wnioskodawcy zgodnie z wnioskiem jego pełnomocnika.

Mając powyższe na względzie Sąd Najwyższy postanowił jak w sentencji.

[J.J.]

[ms]

